

חוק התכנון והבניה התשכ"ה - 1965
המועצה הארצית לתכנון ולבניה

תכנית מתאר ארצית חלקית
ברמה מפורטת
לגז טבעי
מערכת הולכה מכלול יבשתי צפוני
ת/מ/א 37 / ב'

הוראות התכנית

תמוז - אב תשס"ו

יולי 2006

משרד הפנים
חוק התכנון והבניה התשכ"ה - 1965
תכנית מתאר ארצית מאושרת
ע"י הממשלה לפי החלטתה מס' 701
מיום כ"ב תשרי תשס"ו (12.10.06)
והחתום/כ"ד מזכיר הממשלה ובידי שר הפנים
מזכיר הממשלה
תאריך: 5.12.06

תוכן עניינים

3	<u>כללי</u>	א.	
	שם התכנית	1.	
	מסמכי התכנית	2.	
	מסמכים נלווים	3.	
	תחום התכנית	4.	
	הגדרות	5.	
	מטרות התכנית	6.	
	מעמד הסימונים בתשריט ובתשריט תחנות	7.	
6	<u>ייעודי קרקע ומגבלות בנייה</u>	ב.	
	ייעודי קרקע	8.	
	קווי בניין	9.	
	מרחב נטול מקורות הצתה	10.	
	תחום הסקירה	11.	
	צמצום קווי הבניין, מרחב נטול מקורות הצתה ותחום הסקירה	12.	
8	<u>תנאים להיתור להקמת מערכת ההולכה</u>	ג.	
	התכנית ההנדסית	13.	
	תכנית עבודה	14.	
14	<u>תנאים להפעלת המערכת</u>	ד.	
	תכנית הפעלה ותכנית לשעת חירום	15.	
15	<u>הוראות נוספות</u>	ה.	
	שילוט	16.	
	יחס לתכניות אחרות	17.	
	שטחים בטחוניים	18.	
	הוראות מעבר	19.	
	גמישות	20.	

תכנית מתאר ארצית חלקית ברמה מפורטת לגז טבעי -

תמ"א 37 ב'

א. כללי

1. שם התכנית

תכנית זו תקרא תכנית מיתאר ארצית חלקית ברמה מפורטת לגז טבעי תמ"א / 37 ב' (להלן: "התכנית" או "תכנית זו").

2. מסמכי התכנית

- א. הוראות התכנית (19 עמודים).
- ב. תשריטי התכנית בקני"מ 1: 5000, 1: 2500, ו- 1: 1250 הכוללים את תוואי מערכת ההולכה (להלן: התשריטים) 75 גליונות.
- ג. תשריטים בקני"מ 1: 2500 הכוללים את תחנות הגז (להלן: תשריטי התחנות) (23 גליונות).
- ד. נספח סביבתי - נספח א' - מסמך מנחה.
- ה. נספח ב' - רשימת גושים וחלקות, לפי גליונות, הכלולים בתחום התכנית.

במקרה של סתירה בין הוראות התכנית לבין התשריטים יגברו הוראות התכנית על התשריטים.

במקרה של סתירה בין התשריטים יגברו תשריט התחנות על התשריטים.

במקרה של סתירה בין התשריטים לבין הנספחים, יגברו התשריטים.

3. מסמכים נלווים

- א. סקירת ערכי טבע ונוף
- ב. סקר סיכונים לתחנות גז

4. תחום התכנית

השטח התחום בקו כחול בתשריטי התכנית.

5. הגדרות

כל מונח שלא הוגדר בתכנית זו תהיה לו המשמעות הנודעת לו בתמ"א / 37.
כל מונח שלא הוגדר בתכנית זו ולא בתמ"א / 37 תהיה נודעת לו המשמעות הנתונה לו בחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965 בהעדר כוונה אחרת משתמעת.

כמשמעותו בחוק משק הגז הטבעי.	"בעל הרשיון" -
תערובת של גזים פחמניים בתכולה עיקרית של גז מתאן (CH_4) אשר בטמפרטורה של $15^{\circ}C$ ובלחץ של אטמוספירה I נמצאת במצב גז.	"גז טבעי או גז" -
רשות הגז הטבעי, לפי חוק משק הגז הטבעי.	"רשות הגז" -
לרבות ועדת משנה שמונתה על ידה.	"ועדה מחוזית" -
"operating pressure" כהגדרתו בצו הבטיחות.	"לחץ" -
מוסד תכנון המוסמך לתת את היתר או להפקיד את התכנית הנוגעים לעניין.	"מוסד התכנון" -
לרבות ועדת משנה שמונתה על ידה.	"מועצה ארצית" -
צינורות להובלת גז טבעי בלחץ גבוה (לחץ שמעל 16 בר ושאינו עולה על 110 בר) בתת-הקרקע או בים וכן תחנות גז המתחברות אליהם וכן מתקנים אתרים המשרתים במישרין מערכת זו.	"מערכת הולכה" -
צינורות להובלת גז טבעי בלחץ נמוך (לחץ שאינו עולה על 16 בר) בתת-הקרקע וכן תחנות גז המתחברות אליהם.	"מערכת חלוקה" -
פעילות העשויה לגרום להצתת עננת גז טבעי לרבות מתקני חשמל עיליים, מנועי שריפה ומשטחים שטמפרטורת פניהם עולה על 300 מעלות צלסיוס.	"מקור הצתה" -
דרכים ומסילות ברזל, לסוגיהן, קווי תשתית ובכלל זה קווי חשמל, קווי גפ"מ, כימיקלים ודלק לסוגיהם, לרבות צנרת חלוקת גז טבעי, קווי תקשורת לרבות מתקני תקשורת קטנים, קווי מים, קווי ביוב וניקוז.	"מתקני תשתית" -
צו בטיחות ורישוי (מתקנים להולכת גז טבעי), התשנ"ז – 1997, או כל צו אחר לפי חוק הגז (בטיחות ורישוי) הנוגע לעניין.	"צו הבטיחות" -
שחרור של גז ממערכת ההולכה המתבצע על ידי וביזמת מפעילי המערכת.	"שחרור יזום של גז" -
כל תכנית הכוללת הוראות של תכנית מפורטת.	"תכנית מפורטת" -
תכנית שמכוחה ניתן לקבל היתר ולהקים מערכת הולכה.	"תכנית מפורטת למערכת הולכה" -
מתקן שהוא כולו או חלקו על קרקעי והמשמש לאחת או יותר מהפעולות הבאות: דחיסה, חלוקה, פיצול, הגפה, ויסות לחץ הגז, סינון, מדידתו, ובקרת איכותו, הוספת ריח לגז, או לכל פעולה אחרת הדרושה לצורך העברת הגז במערכות ההולכה והחלוקה, למעט מתקני חיבור לצרכן המחוברים למערכת החלוקה בלחץ נמוך מאוד.	"תחנת גז" -

מטרות התכנית

.6

- 6.1 יעוד קרקע לרצועות צינורות גז ולתחנות גז של מערכת ההולכה ביבשה מנשר רמלה בדרום ועד תחנת הכת חיפה בצפון עם שלוחות לירושלים ולגליל התחתון ועמק הירדן .
- 6.2 ביטול קטע רצועה לתכנון בתמ"א/ 37 והחלפתה במערכת ההולכה הקבועה בתכנית זו.
- 6.3 קביעת מגבלות על שמושי הקרקע בתחום התכנית.
- 6.4 מתן הוראות להבטחת בטיחות מערכת ההולכה.
- 6.5 מתן הנחיות לצמצום מפגעים סביבתיים כתוצאה מהקמת מערכת ההולכה והוראות להסדרת השטח ושיקומו.
- 6.6 מתן הוראות להקמת מערכת ההולכה.
- 6.7 קביעת תנאים למתן היתרי בנייה להקמת מערכת ההולכה.

מעמד הסימונים בתשריטים

.7

כל סימון בתשריט למעט סימון על פי המופיע במקרא מערכת הגז הטבעי (התכנית) נועד להתמצאות בלבד, אינו מהווה חלק מהתכנית ואין לו כל מעמד מחייב.

ב. ייעודי קרקע ומגבלות בנייה

8. ייעודי קרקע

- 8.1 השטח המסומן בתשריט בצהוב מיועד לרצועת צינור גז להובלה (להלן: רצועת הצינור) ומותרים בו השימושים הבאים:
- צינורות להובלת גז טבעי בתת הקרקע ומתקנים אחרים המשרתים במישרין את מערכת ההולכה והחלוקה ושאינם תחנות גז.
- 8.2 השטח המסומן בתשריט בצהוב ותחום במסגרת כחולה מיועד לתחנות גז ומותרים בו השימושים המותרים בתחום רצועת צינור גז למערכת הולכה וכן תחנות גז.
- 8.2.1 על אף האמור בסעיפים 8.1 ו-8.2, בתכנית מפורטת ניתן להתיר בתחום רצועת הצינור, נוסף על השימושים המפורטים בסעיפים 8.1 ו-8.2, הקמת מתקני תשתית.
- 8.2.2 לא תופקד תכנית ולא יינתן היתר ולא תעשה כל בניה ולא יוקם מתקן כאמור בפסקה 8.2.1 אלא בהתייעצות עם רשות הגז ולאחר שניתנה לבעל הרשיון להקמת מערכת ההולכה בתחום אותה תכנית הזדמנות להעיר את הערותיו. אולם הקמת מתקני תשתית ע"פ תמ"א 31 / א לא תחייב את אישורה של רשות הגז כאמור.
- 8.2.3 אין באישורה של תכנית זו כדי לשנות את ייעודי הקרקע על פני הקרקע בתחום רצועת הצינור. בשטח זה לא תותר כל פעולה שאינה עולה בקנה אחד עם הוראות צו הבטיחות ובכלל זה כל פעולה הכרוכה בבניה או בשינוי פני הקרקע.
- 8.2.4 על אף האמור בסעיף 8.1 ו-8.2, תותר, בכפוף לכל דין, בתחום רצועת הצינור פעילות חקלאית שאינה מחייבת בהיתר עפ"י חוק התכנון והבניה ולמעט נטיעת עצים.

9. קווי בניין

- 9.1 קווי הבניין מרצועת הצינור יהיו כמסומן בתשריט, באמצעות "רוזטה" וימדדו מציר רצועת הצינור.
- היו שתי רוזטות סמוכות בעלות ערך שונה של קווי בניין, יהיה הערך המספרי הגדול יותר מבין השניים מחייב בהתייחס לשטח המצוי בין מרכזי שתי הרוזטות.
- בסמיכות לתחנת גז יחולו ערכי קווי הבניין המצוינים ברוזטה עד לקווי הבניין של התחנה המסומנים בתשריטים.
- 9.2 קווי הבניין מתחנת הגז יהיו כמסומן בתשריט התחנות באמצעות קו מרוסק בצבע ירוק.

- 9.3 תחום קווי הבניין הינו השטח שבין קווי הבניין, על פי סעיפים 9.1 ו-9.2, לגבול רצועת הצינור או גבול תחנת הגז בהתאמה.
- 9.4 בתחום קווי הבניין תיאסר בנייה למעט בניית מבנה חקלאי המשמש במישרין לפעילות חקלאית כגון רפת, לול, חממה או הקמת מתקני תשתית – או הקמת גן שעשועים, ספסלים ומסלולי הליכה לרווחת הצבור. מוסד תכנון רשאי, באישור רשות הגז, לאפשר פעילות בנייה נוספת שאינה מצוינת בסעיף זה, ובלבד שלא תסוכל בכך האפשרות להצמדת תשתיות בעתיד.
- 9.5 לא תופקד תכנית בתחום קווי הבניין ו/או לא יינתן היתר להקמת מבנה או מתקן כאמור אלא אם רשות הגז אישרה בכתב כי קיומם של אלה לצד המערכת עומד בדרישות צו הבטיחות.
- 9.6 רשות הגז תתן את התייחסותה כאמור בסעיף 9.5 בתוך 30 יום מיום שהוגשה לה בקשה ליתן התייחסות זו.

10. מרחב נטול מקורות הצתה

- 10.1 מבלי לגרוע מהוראות סעיף 9, בשטח המסומן בתשריט במעגל, בצבע ירוק, שמרכזו הינו מקור פליטת הגז, תיאסר כל פעילות או שימוש הכרוכים בקיומם של מקורות הצתה.
- 10.2 על אף האמור בסעיף 10.1 רשאי מוסד תכנון להתיר פעילות או שימוש כאמור אם שוכנע כי ניתן להבטיח את הפסקתה בעת שחרור יזום של גז מתחנת הגז.
- 10.3 התיר מוסד תכנון פעילות כאמור, יכללו בהיתר לאותו שימוש תנאים המבטיחים הפסקת הפעלתו של מקור ההצתה או פינויו טרם שחרור יזום של גז.
- 10.4 התיר מוסד תכנון שימוש כאמור ישלח הודעה על כך לרשות הגז.

11. תחום הסקירה

- השטח התחום בין ציר רצועת הצינור או גבול תחנת הגז ובין הקו הכחול של התכנית הינו תחום הסקירה, ויחולו עליו הוראות אלה:
- 11.1 הוגשה למוסד תכנון בקשה להיתר בתחום הסקירה של קטע שניתן בו היתר להקמת מערכת ההולכה, לא ייתן מוסד תכנון את ההיתר המבוקש אלא לאחר שרשות הגז אישרה בכתב כי המאפיינים ההנדסיים שנקבעו למערכת ההולכה באותו קטע, שאורכו נקבע ע"י היטל המבנה המבוקש בהיתר על המערכת, בתוספת 200 מ' לכל צד מההיטל האמור, מאפשרים את הקמת המבנה המבוקש.
- 11.2 בקשה לרשות הגז לאישור כאמור בסעיף 11.1, תוגש בכתב, ורשות הגז תשיב בתוך 45 יום. לא השיבה רשות הגז תוך הזמן האמור, יחולו סעיפים 11.3 ו-11.4.

- לאחר ביצוע ההתאמות הנדרשות כאמור בסעיפים אלו, יוצא היתר.
- 11.3** מצאה רשות הגז כי המאפיינים ההנדסיים כאמור אינם מאפשרים את הקמת המבנה תקבע בתוך 60 יום, בהתייעצות עם בעל הרשיון, את ההתאמות שיש לבצע במערכת ההולכה או את המיגון שיש לבצע למבנה המבוקש על מנת לאפשר את הקמתו.
- 11.4** קבעה רשות הגז כי יש צורך בהתאמות או במיגונים כאמור בסעיף 11.3 יבצע אותם בעל הרשיון, על חשבונו, בתוך פרק זמן שייקבע על ידי מוסד התכנון אליו הוגשה הבקשה להיתר הבניה.
- 11.5** הוראות סעיף זה לא יחולו על בקשה להיתר בנייה לשימושים המותרים לפי סעיפים 9.4 ו-9.5.
- 11.6** על החלטות רשות הגז לפי סעיף זה ניתן יהיה לערור בפני הוועדה המחוזית אשר במרחב תכנונה מצוי השטח נשוא ההחלטה.

12. צמצום קווי הבניין, מרחב נטול מקורות הצתה ותחום הסקירה

- 12.1** מוסד תכנון רשאי בהחלטה מנומקת לאחר קבלת אישור רשות הגז והיוועצות עם בעל רשיון ההולכה לאותו קטע להחליט על צמצום קווי בנין ו/או מרחב נטול מקורות הצתה ו/או תחום סקירה כמסומן בתשריט לקטעים השונים של מערכת ההולכה.
- 12.2** נקבעה הקטנה כאמור יקבע בעל הרשיון בהתאם לצו הבטיחות ובאישור רשות הגז, את המאפיינים ההנדסיים על-פיהם תוקם מערכת ההולכה באותו קטע.
- 12.3** הוקטנו קווי בנין, מרחב נטול מקורות הצתה ותחום סקירה כאמור, תפורסם על כך הודעה בדרך בה מתפרסמת תכנית. תשריט מתוקן יישלח למוסדות התכנון הנוגעים לעניין.

ג. תנאים להיתר להקמת מערכת ההולכה

13. התכנית ההנדסית

לא ייתן מוסד תכנון היתר להקמת מערכת הולכה, או קטע ממנה, ולא יוחל בביצועה של מערכת הולכה כאמור, אלא לאחר שהתכנית ההנדסית למערכת ההולכה או לקטע בגינו מבוקש ההיתר, אושרה ע"י רשות הגז.

על אף האמור לעיל רשאית רשות הרישוי ליתן, אף ללא תכנית הנדסית, היתר לעבודות שאינן כרוכות במישרין בהנחת צנרת או חלק ממנה, כגון חישוף השטח, עבודות ישור וחפירה לרבות הקמת מבנים לשימוש בתקופת הקמת מערכת ההולכה ולצורכה, שאינם מהווים חלק ממנה ואשר יפורקו לאחר תחילת הפעלת מערכת ההולכה.

התכנית ההנדסית שאושרה ע"י רשות הגז תצורף להיתר הבניה ותהיה חלק מתנאיו.

לא יינתן היתר לעבודות ולמבנים כמפורט לעיל, אלא לאחר שמוסד תכנון השתכנע כי כל מסמכי ההיתר הוגשו כנדרש למעט התכנית ההנדסית.

13.1 רשות הגז תאשר את התכנית ההנדסית בהתחשב בתכניות המאושרות והתכניות שהוגשו למוסד תכנון לקטע הנוגע לעניין ובהתאם לצו הבטיחות. המאפיינים ההנדסיים לכל קטע ייקבעו ע"פ צו הבטיחות ותנאי השטח בו מצוי הקטע וקיומן של תשתיות אחרות.

13.2 אישר מוסד תכנון תכנית שאינה תכנית להקמת מתקן גז בין תחום הסקירה וקווי הבנין, לאחר אישורה של התכנית ההנדסית על ידי רשות הגז יודיע על כך לרשות הגז ולבעל הרישיון. נוכחו רשות הגז או בעל הרישיון כי עקב אשור התכנית כאמור, נוצר הצורך בשינוי מאפייניה ההנדסיים של המערכת, או במיגון הנדרש יכין בעל הרישיון תכנית הנדסית מעודכנת למערכת ההולכה במקטע הרלוונטי בה יוצגו ההתאמות הדרושות למאפיינים ההנדסיים של המערכת או המיגון הדרוש למבנים שניתן להקים בתחום הסקירה. התכנית ההנדסית תהיה כפופה לרשות הגז. בעל הרישיון יבצע התאמות או מיגונים אלה, על חשבונו, בתוך פרק הזמן שיקבע מוסד התכנון שאישר את התכנית החדשה.

13.3 מיגון המערכת בפני תזוזות קרקע

13.3.1 תכנון המערכת יעשה על פי רמה $I = 1.4$ בטבלה 4 שבתקן הישראלי 413.

ערך מקדם ההגברה הספקטרי הבסיסי יקבע על פי הוראות התקן הישראלי – ת"י 413.

13.3.2 בשטחים בהם נקבע, בתכנית ההנדסית בהתבסס על מפות של המכון הגיאולוגי, כי קיים פוטנציאל ל"גלישות" (landslides) יש לנקוט באמצעים הבאים:

- ◆ הטמנת הצינור בעומק שמעבר לפוטנציאל הגלישה.
- ◆ ייצוב אזור הגלישה על ידי מיתון שיפועים ו/או התקנת תמוך קבע.

13.3.3 בשטחים בהם נקבע בתכנית ההנדסית בהתבסס על המפות של המכון הגיאולוגי, כי קיימת סכנת "התנזלות" (Soil liquefaction) יש לנקוט באמצעים הבאים:

- ◆ החלפת קרקע במילוי חוזר מהודק, מחומר גרנולרי גס, ממקור טבעי.
- ◆ ייצוב הקרקע באמצעות דיוס.
- ◆ תמיכת הצינור באמצעות יסודות עמוקים.

13.3.4 תכנון המערכת באזורי העתקה פעילה

הקמת המערכת בשטח הכולל את רוחב מישור החעתק ו-10 מטר לפחות משני צדדיו, באזורים מישוריים קרקע וסלע, לאורך חצייה של מישורי ההעתקים המסומנים על המפות הגיאולוגיות של ישראל, שהוכנו ע"י המכון הגיאולוגי בירושלים, תעשה כך שמידות החפירה יוגדלו באופן שיבטיח את הגמישות הנדרשת למניעת כשל במערכת. ממדי החפירה המינימליים יהיו כדלקמן:

- ♦ רוחב תחתית החפירה - 2 מטרים.
- ♦ רוחב פני החפירה - 8 מטרים
- ♦ עובי שכבת המצע מתחת לצינור- 30 ס"מ
- ♦ המילוי בעריסת הצינור, בצדדיו ומעליו יהיה מחומר גרנולרי מובחר, ממקור טבעי בלתי גרוט, חסר קוהזיה, מדורג היטב ומהודק לצפיפות בינונית.
- ♦ החיכוך בין פני שטח הצינור למילוי החוזר יופחת.
- ♦ המיקום המדויק של הצינור בעת חציית העתק יבחר כך שתמנע תוספת מאמצי לחיצה בצינור.

13.3.5 תכנון המערכת באזור העתק הכרמל

התכנית ההנדסית לחציית מישור העתק הכרמל תתבסס על ממצאי והמלצות סקר גיאוטכני שיערך באתר ותכלול חתך מדויק של מישורי ההעתק באזור חצייתו ואמצעים מחמירים למניעת כשלי מערכת, לצמצום ולמניעת מפגעים בתנאי תזוזת קרקע.

13.3.6 התכנית ההנדסית באזור המסומן בתשריט כשבר יגור - אזור בעל רגישות סייסמית (גליון 12 באוגדן 1 וגליון 1 באוגדן 2), תכלול אמצעים הנדסיים המתחייבים מרגישות האזור ומקיומם של תשתיות אחרות באזור.

14. תכנית עבודה

הבקשה להיתר תלויה בתכנית עבודה מפורטת (להלן תכנית עבודה) אשר תקבע את אתר העבודה, אופן ההקמה, האמצעים לצמצום מפגעים וצמצום פגיעות בערכי טבע ונוף בעת ההקמה וכן שיקום נופי וסביבתי לאחר מכן. תכנית העבודה תתבסס על עקרונות השימור והשיקום המצויים בנספח הסביבתי. תכנית העבודה תצורף להיתר ותהיה חלק מתנאיו.

- תכנית העבודה תתייחס לאפיון השטח לגביו מבוקש ההיתר לביצוע העבודה (להלן "מקטע") על פי חטיבת הנוף ויחידת הנוף אליו שייך השטח ועל פי טבלה 2 המצורפת לנספח הסביבתי.
- תכנית העבודה תכלול לגבי כל מקטע מידע בדבר קיומן של שמורות טבע ונוף, עתיקות או מתקני תשתית בתחום המקטע או בסביבתו הקרובה (להלן - אתרים).

14.1 אתר העבודה

- 14.1.1 תכנית העבודה תקבע דרכי גישה, שטחי התארגנות, שטחי אחסנה זמניים, ורצועת עבודה (להלן אתר העבודה).
- 14.1.2 אתר העבודה למעט דרכי הגישה, לא יחרוג מתחום התכנית, אלא אם כן שוכנע מוסד התכנון נותן ההיתר כי מטעמים של בטחון, או שמירה על איכות סביבה, יש למקם גם את שטחי האחסנה והתארגנות מחוץ לגבולות התכנית.

- 14.1.3 רצועת העבודה להקמת הצנרת תוגדר בבקשה להיתר בניה. רוחב רצועת העבודה ייקבע על פי מרכיבי המערכת ומאפיינים סביבתיים. רוחב רצועת העבודה הכוללת את רצועת הצינור לא יעלה על 25 מ', במקרים חריגים בהם יידרש, ניתן יהיה לאשר רוחב רצועת עבודה עד 50 מ', באישור רשות הרישוי. בכל מקרה יש לצמצם את הרצועה לרוחב האפשרי הקטן ביותר.
- רוחב רצועת העבודה להקמת תחנות הגז לא יעלה על 100 מ' לכל צד מגדר התחנה המתוכננת.
- 14.1.4 בכפוף לאמור בסעיף 14.1.2, שטחי ההתארגנות ושטחי האחסנה ימוקמו ככל שניתן בתחום רצועת העבודה.
- 14.1.5 דרכי הגישה לאתר העבודה ולתחנות הגז יקבעו בתכנית העבודה באופן שיעשה שימוש, ככל שניתן, בדרכים קיימות.
- בהעדר דרכים קיימות כאמור, יוסדרו דרכי עפר כדרכי גישה. רוחבן ומיקומן ייקבע באופן שיצמצם ככל שניתן את הפגיעה בסביבה ובנוף ובשימושים אחרים המותרים בתחום התכנית.

14.2 אופן ההקמה

- 14.2.1 חפירת התעלה לצורך הנחת מערכת ההולכה תבצע באופן ששכבת הכיסוי העליונה (להלן שכבת כיסוי) כ- 30 ס"מ, תיחפר ותונח בנפרד מיתר החומר החפור.
- 14.2.2 שכבת הכיסוי תשמש כשכבת הקרקע העליונה בעת כיסוי התעלה ומערכת ההולכה.
- 14.2.3 עודפי החומר החפור לאחר כיסוי התעלה ושיקום פני השטח יפנו למקומות שיקבעו על ידי מוסד התכנון בהיתר הבניה.
- 14.2.4 כלי העבודה שישמשו להקמת המערכת יותאמו לתנאי השטח ובחירתם תעשה באופן שיצמצם במידת האפשר את הפגיעה בפני השטח בסביבה ובנוף בתחום אתר העבודה.
- 14.2.5 תכנית עבודה המתייחסת למקטע הכולל חציית נחלים תיערך באופן שיצמצם את רצועת העבודה ככל שניתן ותקבע אמצעים למניעת פגיעה בלתי הפיכה בנחל וסביבתו.
- תכנית העבודה תתואם עם רשות הניקוז לפי חוק הניקוז או עם רשות הנחל לפי חוק הנחלים והמעיינות לפי העניין.
- 14.2.6 תכנית עבודה המתייחסת למקטע הכולל חציית מתקני תשתית קיימים או מעבר בתחום הקו הכחול הקבוע לאותם מתקנים בתכנית, תתואם עם הגופים המופקדים על פי דין על אותם מתקני תשתית ותקבע הוראות למניעת פגיעה בתפעולם השוטף.
- חציית מתקני תשתית תבוצע ככל הניתן בניצב למתקן התשתית.
- בתכנית העבודה כאמור יסומנו מתקני התשתית הקיימים בפועל.
- 14.2.7 תכנית העבודה המתייחסת למקטע בו צינור הגז מתקרב לצינור המים של מקורות במרחק הקטן מ- 5 מ', תכלול הוראות להטמנת מערכת ההולכה בעומק העולה על עומקו של צינור המים באופן שתימנע פגיעה בצנרת המים של מקורות.
- 14.2.8 תכנית עבודה המתייחסת למקטע הכולל חציית אתרים ארכיאולוגיים תתואם עם רשות העתיקות ותכלול הוראות למזעור הפגיעה באתרים אלו.

- 14.2.9 תכנית עבודה המתייחסת למקטע הכולל מעבר בגנים לאומיים ושמורות טבע תתואם עם רשות שמורות הטבע והגנים הלאומיים, תכלול הוראות למזעור הפגיעה באתרים אלו ותקבע כי הפיקוח על הקמת המערכת במקטעים אלו יבוצע על ידי רשטי"ל.
- 14.2.10 תכנית עבודה המתייחסת למקטע הכולל שטחי יער לפי תמ"א 22 תתואם עם קק"ל ותכלול הוראות למזעור הפגיעה באתרים אלו.
- 14.2.11 תכנית עבודה, תכלול הוראות למזעור הפגיעה בערכי טבע ונוף ומתקני תשתית סמוכים והוראות לפיקוח בעת ההקמה.
- 14.2.12 תכנית העבודה המתייחסת למקטע המערכת הסמוך לשדות תעופה תתואם עם רשות שדות התעופה ורשות התעופה האזרחית.
- 14.2.13 תכנית עבודה הכוללת הסטת מתקני תשתית תתואם עם הגוף המופקד על פי דין על אותה תשתית.
- נדרשה לצורך הקמת המערכת, פירוקם והפסקת פעילותם של מתקני תשתית קיימים, תותנה הפסקה ופירוק כאמור בהקמה מוקדמת של מתקנים חלופיים בתאום עם הגוף המופקד על פי דין על אותם מתקני תשתית.
- 14.2.14 תכנית עבודה המתייחסת למקטע הכולל מעבר בשטח המוכרז כנמל ו/או באזורי עגינה הסמוכים לנמל תתואם עם משרד התחבורה ותכלול הוראות למניעת פגיעה בתפעול הנמל.

14.3 אמצעים לצמצום מפגעים במהלך ההקמה

- 14.3.1 **רעש**
מפלס הרעש המרבי המותר בקרבה למבני מגורים סמוכים בעת הקמת מערכת ההולכה יהיה ע"פ התקנות למניעת מטרדי רעש וחוק למניעת מפגעים.
במקומות בהם צפויות חריגות רעש מהתקנים הקיימים, יותקנו אמצעים לצמצום המטרד.
- 14.3.2 **פיזור אבק**
באזורים בהם קיים חשש כי האבק העלול להיווצר במהלך עבודות ההקמה יגרום למטרד יינקטו אמצעים למניעתו כדוגמת הרטבת פני השטח וכיו"ב.
- 14.3.3 **פסולת מוצקה**
באתרי העבודה ימצאו מכלי אצירה בנפח מתאים לפינוי פסולת.
פסולת גושית, כהגדרתה בתמ"א/3/16, תפונה לאתר מוסדר כדין לסילוק פסולת בתאום עם הרשות המקומית.
- 14.3.4 **פיקוח למניעת מפגעים**
הרשות המקומית הנוגעת לעניין תפקח על מניעת מפגעי רעש ואבק ועל הסדרת אחסון פסולת ופינוייה.
על הקבלן המבצע להודיע בכתב לרשות המקומית על תחילת העבודה.
- 14.3.5 רשות הגז תקבע את דרכי הפיקוח הבטיחותי המקצועי הנדרש בעת הקמת המערכת, לרבות קביעת מפקחים ואמצעי פיקוח.

14.4 שיקום נופי

- 14.4.1 מסמכי השיקום הנופי יתבטסו על הנספח הסביבתי שנערך על בסיס סקירת ערכי הטבע והנוף ויסדירו, בין השאר, את הנושאים הבאים:
- ניקוז פני השטח למניעת שטפונות.
  - ערוצי זרימה בנחלים מעל ומתחת לפני השטח.
  - שחזור פני השטח והחזרתו במידת האפשר למצבו המקורי, לרבות שיפועים ומדרונות וגדות נחלים שנפגעו במהלך ההקמה.
  - פינוי עודפי החפירה והחציבה לאתרים שייקבעו ע"י מוסד התכנון בהיתר הבנייה.
  - ניקוי השטח וטשטוש סמני החפירה.
  - שיקום הצומח לרבות באמצעות נטיעות המתאימות לבית הגידול המקומי.
  - אופן השתלבותו של השיקום הנופי בסביבה.
- 14.4.2 השיקום הנופי יתבסס על חטיבות ויחידות הנוף השונות לאורך התוואי, על פי הנספח הסביבתי, ויתייחס לשלושת מרכיבי השטח הבאים:
- תת הקרקע.
  - פני הקרקע (הבליט).
  - תכנית.
- 14.4.3 מסמכי השיקום הנופי יתייחסו לכל אתר העבודה.
- 14.4.4 הפיקוח על הביצוע והשיקום הנופי בתחום גנים לאומיים ושמורות טבע ייעשה על ידי רשות שמורות הטבע והגנים הלאומיים. הפיקוח על השיקום הנופי בשטחים אחרים ייעשה על ידי הועדה המקומית הנוגעת לעניין. תכנון השיקום הנופי והפיקוח על ביצועו לפי סעיף זה ייעשה באישורו של בעל השכלה רלוונטית בתחום זה.
- 14.4.5 בהיתר הבנייה להקמת מערכת ההולכה ייקבע כי אישור הועדה המקומית על ביצוע השיקום הנופי, בהתאם למסמכי השיקום הנופי, יהיה תנאי להפעלת מערכת ההולכה.
- 14.4.6 מוסד התכנון נתן ההיתר יכול ויקבע גוף מקצועי לפיקוח על עבודות השיקום הנופי.

14.5 תחנות גז

- על הקמת תחנות גז יחולו בנוסף לקבוע בסעיפים 13, 14 ו-16 ההוראות הבאות:
1. תחנות הגז יתוכננו ככל שניתן כך שמירב המרכיבים ימוקמו מתחת לפני הקרקע.
  2. תחנות הגז יתוכננו ויוקמו באופן שיאפשר שילובן ככל שניתן בנוף ובסביבה.
  3. על גבול שטח התחנה תוצב גדר היקפית בגובה שלא יפחת מ-2 מטרים.
  4. בגדר התחנה ייקבע שער המאפשר נעילת הגדר.
  5. בגדר תחנה ששטחה עולה על 40 מטרים רבועים, ייקבע בנוסף לשער כניסה ראשי, שער חירום אחד לפחות הנפתח כלפי חוץ, אשר ימוקם רחוק ככל שניתן משער הכניסה.
  6. מוסד התכנון המוסמך לתת היתר רשאי, לאחר היוועצות עם פיקוד העורף, לפטור תחנת גז הכוללת צנרת עילית בלבד מחובת הגידור אם נוכח שהגידור אינו נחוץ לצורך בטיחות המערכת.

7. התחנות ייבנו ע"פ המימדים המצוינים בתשריט התחנות. ניתן להתיר סטייה המאפשרת תוספת של עד 60% בהיקף הבנייה הכולל המופיע בתשריטים ובלבד שגובה המבנים לא יעלה על גובה של שתי קומות. הגבלת היקף הבניה בסעיף זה לא תחול על הצנרת.
- מיקום המתקנים, המופיע בתשריט, בתוך תחנות הגז מנחה בלבד. מיקומם המדויק יקבע במסמכי התכנון התנדסיים.
8. בהיתר בנייה ניתן לצמצם את שטח תחנות הגז.
9. ניתן בהיתר הבניה להתיר בתחום תחנת גז, לאחר אישורה של תכנית הנדסית, חיבורה של מערכת חלוקה למערכת ההולכה לאחר היוועצות עם בעל רישיון ההולכה בקטע זה.

ד. תנאים להפעלת המערכת

15. תכנית הפעלה ותכנית לשעת חירום

טרם הפעלתה של מערכת ההולכה, יכין בעל הרשיון תכנית הפעלה ותכנית לשעת חירום למערכת ההולכה.

15.1 תכנית ההפעלה תכלול הוראות בדבר הפעלתה השוטפת של מערכת ההולכה ואמצעי שליטה ובקרה, בין השאר בנוגע לבטיחות המערכת.

תכנית ההפעלה תכלול גם נהלים לשחרור יזום של גז בתחנות הגז.

הנהלים יתייחסו בין השאר לתיאום מוקדם הנדרש, טרם שחרור יזום של גז, עם כל גורם שהתאום עמו נדרש להבטחת בטיחות השחרור היזום של הגז ולרבות עם משטרת ישראל, שירותי הכבאות וההצלה, מגן דוד אדום, מפעילי מתקני חשמל המצויים במרחק של עד 100 מ' ממיקום הארובה הקבוע במסמכים הנלווים להיתר, הרשות המקומית והועדה המקומית ומי שהוסמך על פי סעיף 81 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965 להבטחת בטיחות הטיסה. הנהלים יקבעו, בין השאר, את דרכי ההודעה המוקדמת ומועדה לאוכלוסייה המצויה ברדיוס של 300 מ' לפחות ממרכז התחנה, הגורם שיוסמך לקבוע את מועד סיום ההגבלות שיוטלו באיזור עקב שחרור הגז ודרך מתן הודעה זו.

15.2 תכנית לשעת חירום תכלול את אופן תפעול המערכת בשעת חירום, תקבע את צוותי החירום הנדרשים לשעת חירום, הגדרת סמכויותיהם וחלוקת תחומי האחריות ביניהם.

15.3 תכנית ההפעלה ותכנית לשעת חירום יאושרו על ידי רשות הגז לאחר התייעצות עם נציג משרד הביטחון בוועדות המחוזיות, פיקוד העורף, רשות התעופה האזרחית, שירותי הכבאות ומשטרת ישראל והאגף לחומרים מסוכנים של המשרד לאיכות הסביבה, וכן על ידי רשות הרישוי.

- 15.4 היתר הבניה שיוצא למערכת ההולכה יקבע כתנאי להפעלת המערכת את אישור תכנית ההפעלה ותכנית לשעת חירום.
- 15.5 תכנית הפעלה לתחנת גז תכלול הוראה לפיה לא ישוחרר גז מתוך ארובה שגובהה נמוך מ- 1.5 מ'.

הוראות נוספות

ה.

שילוט

16.

- 16.1 לאורך מערכת ההולכה יוצבו שלטים במרחק ראייה בין שלט אחד למשנהו. בכל מקרה, המרחק בין שני שלטים סמוכים לא יעלה על 500 מ'.
- 16.2 בחציית נחלים, כבישים ומסילות ברזל, יוצב שילוט בולט משני צידי החצייה.
- 16.3 השילוט יהיה ברור, קריא ועמיד בתנאי מזג אוויר ויכלול את הפרטים הבאים:
- ◆ "צנרת תת קרקעית – החפירה אסורה".
  - ◆ פרטי בעל הרשיון.
  - ◆ מספר טלפון לבירורים ודיווחים.
- 16.4 בשערי תחנות גז יוצב שילוט הכולל, נוסף לקבוע בסעיף 16.3, גם את פרטי התחנה.

17. יחס לתכניות אחרות

- 17.1 אין בהוראות תכנית זו כדי לפגוע בתוקפן של תכניות שאושרו טרם תחילתה, או של הכרזה לפי פקודת היערות או של צו פקודת הדרכים והמסילות שסעיף 277 ז' חל עליו. שימוש שהיה קיים כדין, טרם אישורה של תכנית זו, לא ייפך לשימוש אסור מחמת אישורה בלבד.
- 17.2 הופקדה תכנית מתאר מחוזית, מקומית או תכנית מפורטת טרם אישורה של תכנית זו, רשאי מוסד התכנון לאשרה, אף אם אינה תואמת הוראות תכנית זו, בהסכמתה של המועצה הארצית, ובלבד שאין בה כדי לפגוע במטרות תכנית זו. לא יחליט מוסד תכנון על אישור תכנית כאמור, אלא לאחר שנתן לרשות הגו ולבעל הרשיון הזדמנות להעיר את הערותיהם.
- 17.3 על אף האמור בסעיף 17.1 במקרה של סתירה בין הוראות תכנית זו ובין הוראות תכנית מתאר מחוזית, מקומית או תכנית מפורטת או הכרזה על פי פקודת היערות או לפי פקודת הדרכים והמסילות יגברו הוראות תכנית זו. במקרה של סתירה בין הוראות תכנית זו להוראות תכנית מתאר ארצית שאושרה לפני מועד אישורה של תכנית זו יגברו הוראות תכנית זו. אין בתכנית זו לפגוע בהוראות כל תכנית מתאר ארצית שאין עומדות בסתירה לתכנית זו. אין בתכנית זו כדי למנוע הכנת תכניות מפורטות למערכת ההולכה בשטח המצוי מחוץ לתחום תכנית זו, ועל תכניות כאמור יחולו הוראות תמ"א 37.
- 17.4 בתחום תחנות הכוח תותר הקמת תחנות גז והצנרת הנדרשת לחיבור תחנות הכוח למערכת הולכה, או למערכת חלוקה לפי העניין, ללא צורך בתכנית מפורטת ובלבד שקווי הבניין ומרחב נטול מקורות הצתה לא יחרגו משטח תחנת הכוח. הקמה כאמור תעשה על-פי היתר ורק לאחר שתכנית הנדסית להקמה זו תאושר ע"י רשות הגז וחברת החשמל.
- 17.5 עם אישורה של תכנית זו תבוטל רצועה לתכנון המוסדרת בתמ"א/ 37 בקטעים הבאים: מתחנת הכח גזר ועד לתחנת הכח חיפה, מצומת תל קשיש לאלון תבור ונווה אור (בקעת הירדן), מיסודות עד לבית זית (השלוחה לירושלים).

18. שטחים בטחוניים

- 18.1 בסעיף זה "שטח בטחוני" – מתקן בטחוני, כהגדרתו בסעיף 159 לחוק ושטח סגור כהגדרתו בתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945.
- 18.2 הוראות סעיף זה יחולו על כל השטחים הביטחוניים, כפי שיהיו מעת לעת.
- 18.3 בנוסף לאמור בתכנית זו, יחולו על שטחים ביטחוניים, שתכנית זו חלה עליהם, הוראות סעיף זה. בכל מקרה של סתירה בין הוראות הסעיף לבין הוראות אחרות בתכנית, יגברו הוראות סעיף זה.

- א. בשטחים הביטחוניים יותרו כל שימוש או פעולה מטעם ולצורכי מערכת הביטחון או שלוחותיה ופעילות ביטחונית אף באישורה, וזאת בלא היתר או אישור לפי תכנית זו גם אם הם בניגוד לייעוד שנקבע בה לשטח.
- ב. לא יינתן היתר ולא תבוצע עבודה או שימוש על פי כל תכנית זו ועל פי כל תכנית שתוכן על פיה, אלא באישור בכתב של נציג שר הביטחון בועדה המחוזית הנוגעת בדבר ובכפוף לתנאים ולמגבלות שנקבעו על ידו.
- ג. סרב נציג שר הביטחון בועדה המחוזית ליתן אישור כאמור, ניתן יהיה למגיש הבקשה להיתר לערור על סירוב זה בפני וועדת הערר למתקנים ביטחוניים שליד המועצה הארצית וזו תהיה מוסמכת ליתן אישור כאמור במקום נציג שר הביטחון.
- ד. לא הודיע שר הביטחון על עמדתו או החלטתו, כאמור לעיל בסעיף קטן ב. לפי העניין, בתוך 60 יום מהמועד בו נמסרו לעיונו התכניות או הבקשה להיתר, יראו זאת כהעדר התנגדות מטעמו ורשות הרישוי תהיה מוסמכת להחליט על מתן ההיתר המבוקש.

18.4 אין בהוראות התכנית כדי לבטל או לשנות שטחים בטחוניים, ואת ההוראות החלות בהם, ואין בהן כדי לבטל או לשנות הוראות, ובכלל זה הוראות שינוי והגבלות שימוש שהוטלו בכל שטח שעליו חלה התכנית על פי פרק ו' לחוק, וכן אין בהן כדי לגרוע מההוראות החלות על מתקן בטחוני כמשמעותו בפרק ו' לחוק.

- 18.5** א. הוגשה לרשות הרישוי בקשה להיתר להקמת צינור בשטח שהוחלו לגביו מגבלות עפ"י החלטת הועדה למתקנים ביטחוניים או ועדת הערר למתקנים ביטחוניים, מחמת סיכון לחיי אדם או בריאותם או לתשתית במקום שיתחולו הוראות במקום שיחולו הוראות סעיף 18.3 ב'.
- ב. הוגשה לרשות הרישוי בקשה להיתר להקמת מתקן עילי בשטח שהוחלו לגביו מגבלות עפ"י החלטת הועדה למתקנים ביטחוניים או ועדת הערר למתקנים ביטחוניים, מחמת הטעמים המפורטים בסעיף קטן א' או מגבלות גובה, יחולו הוראות סעיף 18.3 ב'.

תחנת הגז נתב"ג

19

19.1 בתוך שישה חודשים ממועד אישורה של תכנית זו, תציג רשות שדות התעופה בפני הוולנת"ע תלופה למיקום תחנת נתב"ג או חלק ממרכיביה בתחום תמ"א 4/2/א'. שוכנעה הוולנת"ע כי מיקום התחנה כמסומן בתכנית זו עדיף על חלופה כאמור, וכי אין במיקום זה כדי לסכן את בטיחות הטיסה, רשאי מוסד התכנון להוציא היתר לתחנה ע"פ הקבוע בתכנית זו.

- 19.2 לא שוכנעה הוולנט"ע כאמור, תוכן תכנית מפורטת לתחנת הגז במיקום שתקבע הוולנט"ע. התכנית תוכן לפי הוראות תמ"א 37 ולא יראו בה שינוי לתכנית זו.
- 19.3 אושרה תכנית כאמור בסעיף 19.2 יבוטל סימון התחנה והמגבלות החלות מכוחה בתכנית זו.
- 19.4 בתחנת נתבי"ג לא יבוצע נישוב גז.

20. גמישות

- 20.1 רשות המוסמכת להוציא היתר, רשאית, על-פי בקשת מגיש הבקשה להיתר, להתיר בתוך תחום קווי הבניין הקבועים בתכנית זו ובתחום מרחב נטול מקורות הצתה, סטייה מגבול רצועת הצינור או במיקום תחנות הגז, עד 25 מ' לכל צד. סטייה כאמור תעשה לאחר שקווי הבניין, תחום הסקירה ומרחב נטול מקורות הצתה הוקטנו ע"פ סעיף 12 בשיעור הסטייה האמורה.
- 20.2 היה מקטע, לגביו מבוקשת סטייה כאמור, מצוי בתחום גנים לאומיים ושמורות טבע או בתחום המוכרז כנמל, לא תינתן סטייה כאמור לפי סעיף 20.1, אלא לאחר קבלת אישור רשטג"ל או חני"י לבקשה בהתאמה.
- 20.3 רשות המוסמכת להוציא היתר, רשאית אם ראתה צורך בכך, להתיר הקמת מתקני תקשורת, המשרתים במישרין את מערכת ההולכה, במרחק שלא יעלה על 3 מ' מעבר לתחום רצועת הצינור ותחום תחנות הגז.
- 20.4 בתכנית מפורטת יכולה ועדה מחוזית לקבוע הוספת תחנות גז והצנרת המשרתת אותן במישרין ו/או הוראות שיש בהן סטייה במיקום רצועת הצינור ותחנות הגז עד ל- 250 מ' לכל צד ובלבד שהתכנית כאמור תקבל את אישורה של המועצה הארצית.
- 20.5 תוואי הצינור במפרץ חיפה הקבוע באוגדן 2, תשריטים 16 ו-17, יוסט על חשבון בעל הרישיון לתוך מנהרת תשתיות אם התקיימו התנאים הבאים:
- א. מנהרת התשתיות תתוכנן על בסיס מערכת ההולכה ושאר התשתיות יותאמו לדרישות הנובעות מכך.
- ב. מנהרת התשתיות, הכוללת מתקני תשתית שונים, תאושר בתכ"מ מפורטת בסמכות הועדה המחוזית לאחר שנועצה בנציג משרד התשתיות ויוסדרו בה שימושי הקרקע והמגבלות הדרושים למערכת ההולכה בהתאם להוראות תמ"א 37.
- ג. ההסטה כאמור לא תעלה על 30 מ' לכל צד מציר רצועת הצינור המסומן בתכנית זו.
- 20.6 תכנית מפורטת המסיטה את תוואי מערכת ההולכה הקבוע בגיליון 9 באוגדן 3, בקטע המצוי בתחום רצועת דרך מס' 70, לא תהווה שינוי לתכנית זו.

- 20.7 בתכנית מפורטת למתקן תשתית בסמכות הועדה המחוזית, ניתן להסיט קטע מהתוואי המסומן בתכנית זו על מנת להצמידו למתקן תשתית ובלבד שהתקיימו התנאים הבאים:
- א. הוסדרו בתאום עם משרד התשתיות שימושי הקרקע הנדרשים למערכת ההולכה בקטע זה לרבות קווי בנין, תחום סקירה ואיזור נטול מקורות הצתה.
  - ב. טרם הוגשה בקשה להיתר למקטע מערכת ההולכה אוונו מבקשים להסיט או שניתנה לכך הסכמת מגיש ההיתר.
  - ג. ניתנה לבעל הרישיון לאותו קטע הזדמנות להשמיע את עמדתו לפני קבלת ההחלטה על הפקדת תכנית.
- השמיע בעל הרישיון התנגדות להסטת התוואי, נתקבל אישור הוולנטייע להסטת התוואי כאמור.